C/2023/1032

20.11.2023

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS,

28. september 2023,

seoses ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta

(CON/2023/29)

(C/2023/1032)

Sissejuhatus ja õiguslik alus

20. juulil 2023 sai Euroopa Keskpank (EKP) Euroopa Liidu Nõukogult taotluse avaldada arvamust seoses ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ([1]) (edaspidi „kavandatav määrus“).

EKP arvamuse andmise pädevus põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikel 4 ja artikli 282 lõikel 5, kuna kavandatava määruse sätted mõjutavad EKP ülesandeid seoses statistilise teabe kogumisega vastavalt Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja (edaspidi „EKPSi põhikiri“) artiklile 5. EKP nõukogu on käesoleva arvamuse vastu võtnud kooskõlas Euroopa Keskpanga kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

1. Üldised märkused

1.1. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 223/2009 ([2]) ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 2533/98 ([3]) arendavad, teevad ja levitavad Euroopa statistikat nii Euroopa statistikasüsteem (ESS) kui ka Euroopa Keskpankade Süsteem (EKPS). ESS ja EKPS tegutsevad kahes erinevas õigusraamistikus, mis kajastavad nende vastavaid juhtimisstruktuure ning seda, kui oluline on tagada tihe koostöö ja statistikaalaste ülesannete täitmise asjakohane kooskõlastamine.

1.2. Kavandatava määruse eesmärk on kujundada Euroopa statistika ja Euroopa statistikasüsteemi arendamise, tegemise ja levitamise õiguslik raamistik „tulevikuvajadustele vastavaks“. Kavandatav määruse eesmärk on võimaldada ESS-il reageerida kiiremini ja tõhusamalt kiireloomulistele statistikavajadustele kriisiolukordades, hõlbustada ligipääsu eravalduses olevatele andmetele ning võimaldada ESS-il vastata kasutajate ootustele saada üksikasjalikumat teavet, mida koostatakse kiiremini, sagedamini ja põhjalikemate andmetega. Üksikasjalikuma teabe koostamine on võimalik tänu tehnoloogia arengule, näiteks digitaalsete ja interneti poolt loodud andmete tekkele. EKP toetab neid eesmärke täielikult - need eesmärgid on EKP-l ESSiga ühised - ning leiab, et need on võrdselt olulised Euroopa statistika arendamiseks, tegemiseks ja levitamiseks EKPSi poolt tema vastavas pädevusvaldkonnas.

1.3. Lisaks rõhutab EKP, et kavandatav määrus ning Euroopa statistika juhtimine ESSis ja EKPSis peaksid olema kooskõlas laiema Euroopa andmestrateegiaga ([4]). Andmestrateegia eesmärk on muuta liit andmepõhises ühiskonnas liidriks läbi andmete ühtse turu loomise, kus andmed võivad liikuda ja sektorite vahel vabalt liikuda, millest saavad kasu nii ettevõtjad kui teadus- ja ametiasutused. Andmestrateegias nähakse ette, et andmete paremast kasutamisest kasu saamiseks peab liit parandama oma juhtimisstruktuure andmete käitlemiseks ning

([1]) COM(2023) 402 final.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 223/2009, 11. märts 2009, Euroopa statistika kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1101/2008 (konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta), nõukogu määruse (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ja nõukogu otsuse 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 87, 31.3.2009, lk 164).

([3]) Nõukogu määrus (EÜ) nr 2533/98, 23. november 1998, statistilise teabe kogumise kohta Euroopa Keskpanga poolt (EÜT L 318, 27.11.1998, lk 8).

([4]) Vt „Euroopa andmestrateegia: „EL kui andmepõhise ühiskonna eeskuju“, mis on avaldatud Euroopa Komisjoni veebilehel www.commission.europa.eu.

suurendama kasutamiseks ja taaskasutamiseks kättesaadavate kvaliteetsete andmete kogumeid ([5]). Nendest olulistest, kesksetest eesmärkidest peaks jätkuvalt lähtuma Euroopa statistikat reguleerivate õigusraamistike reformi kujundamisel.

1.4. Neid ühiseid eesmärke silmas pidades peab EKP veelgi olulisemaks, et ESSi ja EKPSi liikmed jätkaksid tihedat koostööd, et vähendada aruandluskoormust ja tagada Euroopa statistika koostamiseks vajalik sidusus ([6]). Seda eelkõige statistika tegemise valdkondades, kus ESS-il ja EKPS-il on ühine vastutus, näiteks finantskontode ja maksebilansi statistika koostamine. Samas täidetakse neid eesmärke ka tiheda koostöö kaudu, kus EKP-l lasub esmane vastutus statistika tegemise eest, eelkõige tagades, et EKPSi liikmed võivad põhjendatud vajaduse korral otseselt või kaudselt kasutada ESSi poolt kasutatavaid ja koostatavaid andmeid.

1.5. Tihe koostöö on vajalik ka selleks, et parandada andmete kättesaadavaks tegemist ja kasutamist ühiskondlike, kliima- ja keskkonnaprobleemide lahendamiseks ([7]). Statistika valdkonnas nõuab see turvalist ja õigeaegset andmete jagamist kõikide avaliku sektori asutuste vahel, aga ka sektorite üleselt, et tagada suurema hulga ja paremini integreeritud andmete kättesaadavus, säilitades samal ajal vastavad andmekaitsemeetmed. Kui määruse (EÜ) nr 223/2009 läbivaatamisel otsustatakse mitte kasutada võimalust suurendada usaldusväärsete ametliku statistika tegijate vahelist andmete jagamist, võib sellel olla selge mõju asjaomaste poliitikaeesmärkide saavutamisele liidu tasandil.

1.6. Selles kontekstis ning võttes arvesse, et EKPS koos ESSiga on Euroopa statistika koostamise üks tugisammastest, leiab EKP, et ESS ja EKPS peaksid ühiselt tegelema uute väljakutsetega, mida kavandatav määrus püüab lahendada. Seda tuleks teha kolmel tasandil.

1.7. Esiteks tuleb kooskõlastada vastavate õigusraamistike, st määruse (EÜ) nr 223/2009 ja määruse (EÜ) nr 2533/98 ajakohastamist, eelkõige selleks, et tõhustada statistilisel eesmärgil andmete jagamise korda mõlema statistika-süsteemi vahel ning kohandada neid vastavalt uutele väljakutsetele, mis Euroopa statistikal ees seisavad ([8]), vähendada tegijate ja kvaliteetse ametliku makromajandusliku statistika koostamise koormust ning saavutada paremaid statistilisi tulemusi ([9]).

1.8. Teiseks märgib EKP, et kavandatava määrusega kehtestatakse uued eeskirjad, et hõlbustada andmete kogumist kriisi ajal kiireloomuliste statistikavajaduste rahuldamiseks, tagada juurdepääs uutele andmeallikatele, sealhulgas eelkõige eravalduses olevatele andmetele, ning tõhustada andmete jagamist ESSis ([10]). Samas ei ole statistilisel eesmärgil uute andmeallikate jagamise praegust korda vaja täiendada mitte ainult ESSis, vaid - kooskõlas kohustusega teha tihedat koostööd - ka ESSi ja EKPSi vahel. Iga süsteem koosneb usaldusväärsetest institutsioonidest ja asutustest, mis on sisse seadnud ranged ja usaldusväärsed süsteemid ja menetlused andmete konfidentsiaalsuse kaitsmiseks.

([5]) Vt komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa andmestrateegia“ (COM/2020/66 final).

([6]) Määruse (EÜ) nr 223/2009 artikkel 9 ja määruse (EÜ) nr 2533/98 artikkel 2a.

([7]) Statistilise teabe tegemine kliimariskide analüüsimiseks on oluline samm kliimamuutuste tegevuskavas, mille EKP nõukogu võttis vastu 2021. aastal pärast EKP rahapoliitika strateegia läbivaatamist. Vt EKP pressiteade „EKP esitleb tegevuskava kliimamuutusi käsitlevate kaalutluste kaasamiseks oma rahapoliitika strateegiasse“, 8. juuli 2021, avaldatud EKP veebilehel www.ecb.europa.eu.

([8]) Nagu on kirjeldatud kavandatavas määruses ja ülaltoodud punktis 1.2.

([9]) Vt monetaar-, finants- ja maksebilansistatistika komitee arvamus Euroopa statistikat puudutava konfidentsiaalse statistilise teabe vahetamise kohta statistilisel eesmärgil ESSi ja EKPSi vahel, monetaar-, finants- ja maksebilansistatistika komitee, 12. juuli 2023.

([10]) Vt kavandatava määruse artikli 1 punktid 2 ja 7, millega lisatakse määrusesse (EÜ) nr 223/2009 uued artiklid 16a ja 17b kuni 17f.

1.9. Lõpetuseks tuleks mõlemas õigusraamistikus kasutada kooskõlastatud lähenemisviisi tagamaks, et statistilises aruandluses kasutatakse kahesuunalist teabevahetust asjaomaste asutuste ja andmeesitajate vahel, et vähendada aruandluskoormust, vältida topeltaruandlust ja parandada kogutud andmete kvaliteeti. Sellise teabevahetuse aluseks on asjaomaste äriühingutest osapoolte (st välja arvatud kodumajapidamised) kordumatu tunnuskood ja liigitus. Seetõttu tuleks määruse (EÜ) nr 223/2009 ja määruse (EÜ) nr 2533/98 kontekstis määratleda üldine Euroopa raamistik, et hõlbustada andmete jagamist seoses piiratud hulga andmeatribuutide ning peamiste identifitseerimis- ja liigitusmuutujatega, mis on juba mitmes ELi jurisdiktsioonis kasutusel.

1.10. EKP jaoks on eriti oluline luua tõhus kahesuunaline teabevahetus asjaomaste asutuste ja andmeesitajate vahel, sest EKP statistikaalaste ülesannete suhtes kohaldatav õigusraamistik võimaldab EKPSis edastada EKPSi põhikirja artikli 5 alusel kogutud asjaomaseid osapooli tuvastavat teavet „asutamislepingus osutatud EKPSi ülesannete või EKPSi liikmetele antud usaldatavusnõuete täitmise järelevalvega seotud ülesannete täitmiseks vajalikus ulatuses ja üksikasjalikkusega“ ([11]). Võrdluseks, kui selliseid konfidentsiaalseid andmeid on kogunud ESSi liige, võib neid edastada EKPSi liikmele üksnes tingimusel, et „edastamine on vajalik Euroopa statistika tõhusaks arendamiseks, tegemiseks ja levitamiseks või Euroopa statistika kvaliteedi parandamiseks ESSi ja EKPSi vastavates pädevusvaldkondades ning et kõnealune vajadus on põhjendatud“ ([12]). Seda ei tohi kasutada eesmärkidel, mis ei ole eranditult statistilised ([13]). Teatavate andmeatribuutide selge väljajätmine nendest konfidentsiaalsete andmete suhtes kohaldatavatest piirangutest, kui need on enamikel juhtudel juba avalikult ja/või hinnastatult või tasu eest kättesaadavad, parandaks märkimisväärselt selliste andmete kasutatavust ning statistika kvaliteeti ja tõhusat tegemist. Ühtlasi oleks see eeltingimus aruandluskoormuse vähendamiseks.

1.11. Kavandatavas määruses sellise teabe kasutamise tähtsuse selgem tunnustamine aluslepingus osutatud EKPSi ülesannete ning EKPSi kogutud teabele üha enam juurdepääsu taotlevate muude liidu institutsioonide, organite ja asutuste ülesannete täitmisel toetaks EKPSi ja ESSi ühiseid eesmärke seoses kvaliteetse statistika tegemisega, mis nõuab kahesuunalist suhtlust andmeesitajatega, ja kasutajate ootustega üksikasjalikuma teabe järele, pakkudes põhjalikumat teavet tõenduspõhise ELi poliitika toetamiseks.

2. **Konkreetsed märkused**

2.1. *EKP pädevuste lisamine kavandatava määruse põhjendustesse*

EKP leiab, et ESSi ja EKPSi vahelise tiheda koostöö kohustust silmas pidades tuleks kavandatava määruse põhjendustes mainida ja sedastada, et Euroopa statistikat arendab, teeb ja levitab oma statistika kogumise raamistikus ka EKPS. Kavandatava määruse põhjendustes tuleks selgitada, et selle sätteid kohaldatakse, ilma et see piiraks määrusest (EÜ) nr 2533/98 tulenevaid EKP pädevusi. Seda on selgitatud algse määruse (EÜ) nr 223/2009 ühes põhjenduses, kuid selguse ja järjepidevuse huvides tuleks see siiski lisada ka kavandatava määruse põhjendustesse.

2.2. *Eravalduses olevate andmete edastamine ESSi poolt EKPS-ile ilma andmevaldaja eelneva nõusolekuta Euroopa statistika koostamiseks*

2.2.1. EKP märgib, et kavandatav määrus ([14]) sisaldab mehhanismi, mis võimaldab ESSi liikmetel taotleda eraõiguslikelt andmevaldajalt andmete ja asjakohaste meta-andmete kättesaadavaks tegemist Euroopa statistika arendamiseks ja tegemiseks, kui kavandatavas määruses sätestatud tingimused on täidetud. See mehhanism ei piira liidu valdkondlikes statistikaalastes õigusaktides sätestatud aruandluskohustust ega andmevaldajate kohustust teha andmed kättesaadavaks erakorralise vajaduse korral kooskõlas ELi andmemäärusega ([15]).

([11]) Määruse (EÜ) nr 2533/98 artikli 8 lõike 4 punkt a.
([12]) Määruse (EÜ) nr 223/2009 artikli 21 lõige 2.
([13]) Määruse (EÜ) nr 2533/98 artikli 8a lõige 3.
([14]) Vt kavandatava määruse artikli 1 punkt 7, millega lisatakse määrusesse (EÜ) nr 223/2009 uued artiklid 17b kuni 17f.
([15]) Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühtlustatud õigusnormide kohta, millega reguleeritakse õiglast juurdepääsu andmetele ja andmete kasutamist (andmemäärus), (COM/2022/68 final).

2.2.2. EKP on varasemalt väljendanud seisukohta, et EKP-l oma põhikirjajärgsete ülesannete täitmisel palju kasu eravalduses olevatele andmetele juurdepääsu ja nende kasutamise võimaldamisest ([16]), kuna eurosüsteem kasutab laialdaselt mitte ainult EKP, EKPSi liikmete ja ESSi koostatud ametlikku statistikat, vaid ka ebatraditsioonilisi andmeallikaid, nagu mobiilsideoperaatorite andmetel põhinevad kõrge sagedusega rahvastiku liikuvuse näitajad, kodumajapidamiste tarbimise või rahvamajanduse arvepidamise statistika, mida toetavad finantstehingute andmed, nagu ostutellimused, arved, kaarditasud ja päevaraamatu kanded.

2.2.3 Lisaks on digiteerimine ja kriisijuhtimine viimastel aastatel hüppeliselt suurendanud EKPSi vajadust saada juurdepääs kiiremini ja sagedamini koostatavale üksikasjalikumale teabele mittetraditsioonilistest allikatest. See võimaldaks EKPS-il reageerida kiiremini häda- ja kriisiolukordadele ning koostada EKPSi ülesannete täitmisel põhjalikumat teavet pakkuvaid analüüse. Juurdepääs eravalduses olevatele andmetele on oluline ka statistilisel eesmärgil, näiteks EKPSi pädevuse raames koostatava Euroopa statistika kvaliteedi parandamiseks.

2.2.4 . Seetõttu peab EKP otstarbekaks muuta kavandatavat määrust selliselt ([17]), et ESS oleks kohustatud edastama EKPSi liikmetele ilma andmevaldaja eelneva nõusolekuta andmed, mille eraõiguslik andmevaldaja võib ESSi liikmetele kättesaadavaks teha. Edastamine toimuks ainult juhul, kui see on EKPSi jaoks vajalik Euroopa statistika arendamiseks, tegemiseks ja levitamiseks või selle kvaliteedi parandamiseks. See tagaks süsteemi tõhususe asjaomaste andmete ESS-ile ja EKPS-ile Euroopa statistika koostamiseks kättesaadavaks tegemisel ning suurendaks andmete jagamise läbipaistvust eraõigusliku andmevaldaja jaoks. Samal ajal tuleks EKPSi liikmeid kohustada võtma riikide statistikaametitega ja komisjoniga (Eurostat) samaväärseid meetmeid, et kaitsta mis tahes andmeid, mida võidakse eraõiguslike andmevaldajate huvides neile edastada.

2.3. *ESSi ja EKPSi vahelise andmete jagamise korra tõhustamine*

Kavandatava määrusega ([18]) nähakse ette uus kord, et hõlbustada andmete, sealhulgas konfidentsiaalsete andmete ja ajutiste statistikaalaste meetmete väljundite jagamist ([19]) riikide statistikaametite vahel ning riikide statistikaametite ja komisjoni (Eurostati) vahel. Samas ei käsitleta selles vajadust tõhustada andmete jagamist ESSi ja EKPSi vahel. Kooskõlas ESSi ja EKPSi vahelise tiheda koostöö kohustusega ([20]) tuleks kavandatavat uut korda laiendada selliselt, et see hõlmaks ja tõhustaks sümmeetriliselt praegust koostööd andmete jagamisel EKPSi kui Euroopa statistika koostajaga. Asjaomased sätted peaksid ette nägema andmete vahetamise EKPSi ja ESSi vahel jagatud vastutusega seotud või ühise huvi valdkondades, tingimusel et nii EKPSis kui ka ESSis on kehtestatud samaväärsed meetmed andmete kaitsmiseks.

2.4. *Konfidentsiaalsete andmete edastamine*

2.4.1. Kavandatava määrusega ei muudeta määruse (EÜ) nr 223/2009 asjaomast sätet ([21]), mis käsitleb konfidentsiaalsete andmete edastamist ESSi siseselt ning ESSi ja EKPSi vahel. Seega, kui ESS edastab konfidentsiaalseid andmeid EKPS-ile vastavalt määruse (EÜ) nr 223/2009 asjaomasele sättele ([22]), võib EKPS neid andmeid kasutada „eranditult statistilistel eesmärkidel“ ja need on „kättesaadavad üksnes statistiliste toimingutega seotud teenistujatele nende konkreetses töövaldkonnas“.

([16]) Vt Euroopa Keskpanga arvamus, 5. september 2022, seoses ettepanekuga võtta vastu määrus ühtlustatud õigusnormide kohta, millega reguleeritakse õiglast juurdepääsu andmetele ja andmete kasutamist (andmemäärus) (CON/2022/30), punkt 2.3 (ELT C 402, 19.10.2022, lk 5).

([17]) Vt kavandatava määruse artikli 1 punkt 7, millega lisatakse määrusesse (EÜ) nr 223/2009 uus artikkel 17e.

([18]) Vt kavandatava määruse artikli 1 punkt 7, millega lisatakse määrusesse (EÜ) nr 223/2009 uus artikkel 17f.

([19]) Vt kavandatava määruse artikli 1 punkt 2, millega lisatakse määrusesse (EÜ) nr 223/2009 uus artikkel 16a.

([20]) Vt määruse (EÜ) nr 2533/98 artikkel 2a ja määruse (EÜ) nr 223/2009 artikkel 9.

([21]) Vt määruse (EÜ) nr 223/2009 artikkel 21.

([22]) Vt määruse (EÜ) nr 223/2009 artikli 21 lõige 5.

2.4.2. EKP leiab, et piiratud muudatused, mida EKP konfidentsiaalsete andmete edastamist reguleerivate sätete osas soovitab, oleksid kooskõlas kavandatava määruse üldise eesmärgiga muuta Euroopa statistikat reguleeriv õigusraamistik tulevikuvajadustele vastavaks ja märkimisväärselt parandada ESSi reageerimisvõimet andmevajadustele. Esiteks, tunnistades konfidentsiaalsete andmete vahetamise tähtsust, et ESS-il ja EKPS-il oleks vajalik teave oma ülesannete täitmiseks, ning selliste andmete kättesaadavuse hüppelist suurenemist, tuleks ESSi ja EKPSi kohustada tõhustama oma koostööd selles valdkonnas konfidentsiaalsete andmete edastamise abil, kui vajadus selleks on põhjendatud. Lisaks aitaks see vältida topeltaruandlust, mis lõppkokkuvõttes vähendaks aruandluskoormust.

2.4.3. Teiseks võimaldaksid asjaomased muudatused laialdasemalt kasutada valitud võrdlusandmeid, eelkõige üksikute ettevõtete põhitunnuseid, mis on enamasti avalikult kättesaadavad ja/või kättesaadavad hinna või tasu eest.

2.4.4. EKP eesmärk on tagada, et EKP statistika kogumist reguleeriv õigusraamistik oleks tulevikuvajadustele vastav. Olulised algatused, milles EKPS osaleb, on eelkõige EKPSi integreeritud aruandlusraamistiku (IReF) projekti raames kavandatav statistikaalase aruandluse ajakohastamine ([23]), kapitalinõuete määruse artikli 430c alusel koostatav laiem EBA teostatavusuuring ([24]) ja ELi strateegia ELi finantsteenuste järelevalveandmete kohta.

2.4.5. Need algatused vajavad aruandlusnõuete täitmiseks kasutatavate põhiliste võrdlusandmete kahesuunalist teabevahetust asjaomaste asutuste ja andmeesitajate vahel. See on tehniline eeltingimus pankade ühise aruandluskorra saavutamiseks statistika, usaldatavusnõuete täitmise ja kriisilahenduse eesmärgil.

2.4.6. Sellise teabevahetuse aluseks on võimalus viidata osapoolt puudutavale unikaalsele teabele üksikute ettevõtete põhitunnuste kogumi kujul, milleks on näiteks ettevõtte nimi, liikmesriik, kus ettevõte on registreeritud, registreeritud asukoht ja õiguslik vorm. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2019/1024 (edaspidi „avaandmete direktiiv“) ([25]) ja selle rakendusmääruses ([26]) nõutakse, et liikmesriigid tagaksid väärtuslike andmekogumite, sealhulgas näiteks eelnimetatud üksikute ettevõtete põhitunnuste, avalikustamise. EKP hõlmaks ka teisi põhitunnuseid, nagu ühingu tunnuskoodid, peamine tegevusala ja ESA sektoriklassifikatsioonid, mis lähevad kaugemale avaandmete direktiiviga hõlmatud omadustest. Sellesse kategooriasse tuleks lisada ka kohalike üksuste asukohti käsitlev teave, mis on oluline kliimamuutustega seotud riskide hindamiseks ning kliimamuutuste riskinäitajate koostamiseks ja analüüsimiseks.

2.4.7. Lisaks on juba mitmes ELi jurisdiktsioonis andmeallikate üleselt hästi toimivad statistilise aruandluse raames võrdlusandmete jagamise tavad (mis hõlmavad eelpool nimetatud põhitunnuseid ning peamisi identifitseerimis- ja klassifikatsioonimuutujaid, sealhulgas neid, mida koguvad riikide statistikaametid ja riikide keskpangad). Kogemused näitavad, et see aitab vähendada aruandluskoormust, tõhustada aruandlust ning parandada andmete üldist kvaliteeti.

([23]) Pankade statistilist aruandlust puudutava EKPSi integreeritud aruandlusraamistiku (IReF) eesmärk on konsolideerida mitmeid statistiliste andmete kogumeid. See EKPSi strateegiline projekt on esimene samm pankade ühise aruandluse suunas statistika, usaldatavusjärelevalve ja kriisilahenduse eesmärgil, mis samuti põhineb võimel vahetada teavet ja tugineda samale põhivõrdlusandmete kogumile. Selline strateegiline samm vähendaks märkimisväärselt aruandluskoormust, suurendades samas kasutajate jaoks andmete kasulikkust.

([24]) Pankade andmearuandluse ühtse standardimise, integreerimise ja koostalitlusvõime saavutamise kohta vt eelkõige EBA lõplik aruanne kapitalinõuete määruse artikli 430c kohase integreeritud aruandlussüsteemi teostatavusuuringu kohta (EBA/REP/2021/38) ning EKPSi pankade aruandlust käsitlev pikaajaline strateegia.

([25]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/1024, 20. juuni 2019, avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 172, 26.6.2019, lk 56).

([26]) Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2023/138, 21. detsember 2022, milles sätestatakse teatavate väärtuslike andmestike nimekiri ning nende avaldamise ja taaskasutamise kord (ELT L 19, 20.1.2023, lk 43). Asjaomased andmekogumid on esitatud rakendusmääruse lisa punktis 5.1.

2.4.8. Eeltoodud kaalutlusi silmas pidades leiab EKP, et valitud võrdlusandmete suhtes ei tohiks kohaldada piiranguid, mida kohaldatakse „konfidentsiaalsete andmete“ suhtes kavandatava määruse tähenduses, et neid saaks jagada ESSi ja EKPSi, andmeesitajate ning muude asjaomaste asutuste ja kasutajate vahel ([27]) ([28]).

2.4.9. Seetõttu teeb EKP ettepaneku sätestada määruse (EÜ) nr 223/2009 asjaomases artiklis ([29]), et üksikute ettevõtete teatavaid põhitunnuseid ning peamisi identifitseerimis- ja klassifitseerimismuutujaid ei käsitata kavandatava määruse tähenduses „konfidentsiaalsete andmetena“ ([30]). Pigem tuleks neid käsitada eranditena ESSi ja EKPSi vahelise konfidentsiaalsuskorra tähenduses. Lisaks peaks EKPS-il olema õigus kasutada neid avalikult kättesaadavaid valitud võrdlusandmeid ka muul kui eranditult statistilisel eesmärgil, st mitte ainult „Euroopa statistika“ arendamiseks, tegemiseks ja levitamiseks ([31]), vaid ka EKPSi ülesannete täitmiseks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõigetele 2 ja 5 ning EKP ülesannete täitmiseks seoses krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvega vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikele 6 ja nõukogu määrusele (EL) nr 1024/2013 ([32]).

2.5. *Avalikult kättesaadavate andmete taaskasutamine*

2.5.1. EKP toetab ettepanekut muuta määruse (EÜ) nr 223/2009 sõnastust ([33]) selliselt, et avalikkusele seaduslikult kättesaadavaid andmeid ei käsitleta konfidentsiaalsena, kui neid kasutatakse statistilisel eesmärgil. See on kooskõlas Euroopa andmestrateegia eesmärgiga tagada andmete vaba liikumine liidus ja sektorite üleselt, mis on kõigile kasulik. Asjaomane muudatusettepanek võimaldab avalikult kättesaadavaid andmeid tõhusamalt kasutada, kuna määruse (EÜ) nr 223/2009 praegust sõnastust kohaldatakse üksnes andmetele, mis on avalikkusele kättesaadavad riigisiseste õigusaktide kohaselt, ning ei hõlma sõnaselgelt andmeid, mida on üha enam liidu õigusaktide kohaselt avalikustatud.

2.5.2. Samas ei käsitleta kavandatava määruse kohaselt avalikult kättesaadavaid andmeid konfidentsiaalsena vaid juhul, kui neid kasutatakse statistilistel eesmärkidel. Mõistet „kasutamine statistilistel eesmärkidel“ muudetakse selliselt, et see tähendab „kasutamine eranditult statistiliste tulemuste või analüüside arendamiseks ja tegemiseks, sealhulgas sellega seotud teadusuuringuteks ja -tööks või valimialuste loomiseks“. Seda määratlust tuleks kohaldada ka sätte alusel lubatud andmete põhjal saadud statistika levitamise suhtes. See aitaks tagada, et statistikute levitatavate avalikult kättesaadavate andmete suhtes ei kohaldata ebavajalikke piiranguid nende andmete taaskasutamisel - sealhulgas mittestatistilistel eesmärkidel - kooskõlas EL-i strateegiaga andmete kättesaadavuse suurendamiseks. Lisaks aitaks see tagada, et EKPS saaks vabalt kasutada juriidilisi isikuid identifitseerivaid, avalikult kättesaadavaid andmeid mitte ainult statistikaalaste ülesannete täitmiseks, vaid ka EKPSi ja usaldatavusnõuete täitmise järelevalvega seotud ülesannete täitmiseks.

Teksti redaktsiooni ettepanekud, mille puhul EKP on soovitanud kavandatavat määrust muuta, on esitatud eraldi tehnilises töödokumendis koos selgitustega. Tehniline töödokument on avaldatud inglise keeles EUR-Lexis.

([27]) Kooskõlas kohaldatavate isikuandmete kaitse meetmetega.
([28]) Vt „Minutes of the CMFB Workshop on Collaboration & exchange of business register data for statistical (and non-statistical) purposes between NSIs and NCBs“, 29. juuni 2022 (punkt 26 ja lõppmärkused).
([29]) Määruse (EÜ) nr 223/2009 artikkel 21.
([30]) Või määruse (EÜ) nr 2533/98 tähenduses, mida tuleb nüüd ajakohastada.
([31]) Nagu on määratletud nõukogu määruse (EÜ) nr 2533/98 artikli 1 lõikes 1a.
([32]) Nõukogu määrus (EL) nr 1024/2013, 15. oktoober 2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).
([33]) Vt kavandatava määruse artikli 1 punkt 10, millega asendatakse määruse (EÜ) nr 223/2009 artikkel 25.

Frankfurt Maini ääres, 28. september 2023

EKP president
Christine LAGARDE